
HELSE- OG OMSORGSPLAN RØDØY KOMMUNE

2025-2035

INNHold

Side	3	Innledning
Side	4	Mål med planen og forankring
Side	6	Prosess og medvirkning
Side	8	Kvalitet og utvikling i helse- og omsorgstjenestene
Side	10	Interkommunalt samarbeid og kjøp av tjenester
Side	11	Habilitering og rehabilitering
Side	14	Forebygging og mestring
Side	16	Legetjenesten
Side	19	Psykisk helsetjeneste og rus
Side	22	Helsestasjon og psykisk helsetjeneste for barn og unge
Side	25	Eldreomsorg og demensomsorg
Side	29	Miljøtjenester
Side	33	Ledelse og medarbeiderskap – kultur for utvikling, samhold og bærekraft

INNLEDNING

Rødøy kommune er en liten kommune langt nord på Helgeland. Tjenestene vi skal tilby og oppgavene vi skal løse er like store og krevende for oss som for andre, større kommuner. Dette setter krav til oss om å være fleksible, selvstendige og løsningsorienterte. Vi må ha kompetanse på mange forskjellige fagområder, og vi må bruke tverrfaglig samarbeid bevisst for å utnytte våre lokale ressurser på en best mulig måte.

Helse- og omsorgstjenestene i Rødøy kommune gis etter behovsprøving til innbyggere i alle aldre, og i ulikt omfang og varighet. Noen er født med behov for tjenester, mens andre mottar tjenester i kortere eller lengre perioder i løpet av livet. Rødøy kommune skal tilby trygge og gode tjenester uavhengig av behovets omfang og varighet. Samtidig skal vi tilrettelegge for at våre innbyggere holder seg friske og selvhjulpne så lenge som mulig – og ruste oss selv og våre innbyggere for morgendagens utfordringer innen helse og omsorg.

Vi jobber ut fra en forutsetning om at det vi kan løse selv, det ønsker vi å løse selv, men vi er ikke fremmede for å be våre gode nabokommuner om hjelp og samarbeid der vi tenker det er hensiktsmessig. Vi har allerede flere samarbeid tilknyttet oss både nordover og sørover. Vi har foretakstilknytning sørover, mot Helgelandssykehuset, og det er viktig for oss med et godt og sterkt fagmiljø på Helgeland. Dette gjelder både planlagte og akutte behov for helsehjelp.

MÅL MED PLANEN OG FORANKRING

Formålet med denne planen er å beskrive dagens og framtidens utfordringer i tjenestene, og å skissere strategier og konkrete tiltak for hvordan vi skal møte disse på en bærekraftig og forsvarlig måte.

Rødøy er en kommune med krevende geografi og spredt bosetting. Kommunen har som mål å bidra til «det gode liv» for kystfolket under polarsirkelen. Samtidig står vi, som mange andre distriktskommuner, i en krevende situasjon med hensyn til økonomi, kompetanse og rekruttering. Dette skyldes blant annet at store etterkrigskull når pensjonsalder i løpet av de neste årene, noe som forventes å gi økt behov for helse- og omsorgstjenester. Samtidig går antallet personer i yrkesaktiv alder ned. Dette er en utvikling vi deler med resten av Norge og store deler av Europa.

I Norge har vi en høyere andel sykepleiere og helsefagarbeidere per innbygger enn mange andre europeiske land, med dette kan vi heller ikke basere oss på å dekke kompetansebehovet gjennom innleie fra utlandet i årene som kommer. Utfordringen blir derfor å sikre gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester – dette i en tid med færre tilgjengelige ansatte og en strammere kommuneøkonomi.

I kommuneplanens samfunnsdel er det formulert følgende målsettinger som skal danne grunnlag for utviklingen av helse- og omsorgstjenestene i Rødøy kommune:

- Fremme helsefremmende og forebyggende aktiviteter
- Forebygge utenforskap
- Bidra til at flest mulig kan bo hjemme hele livet
- Tilby trygge og tilgjengelige tjenester gjennom hele livsløpet
- Være en attraktiv og kompetansedrevet arbeidsplass
- Være en foregangskommune innen samskaping i helsesektoren

MÅL MED PLANEN OG FORANKRING

For å oppnå dette trenger vi en målrettet plan for hvordan vi – med færre hender, flere oppgaver og begrensede økonomiske ressurser – skal kunne tilby tjenester som oppfyller krav til kvalitet og faglig forsvarlighet. Samtidig må vi styrke det helsefremmende og forebyggende arbeidet, for å redusere behovet for tjenester. Vi må samarbeide med pårørende og frivillige, og bygge videre på sentrale elementer fra «Leve hele livet»-reformen, som har vært førende for utviklingen av helse- og omsorgstjenestene siden 2018.

Denne helse- og omsorgsplanen er forankret i følgende sentrale lover, reformer og meldinger:

- *Helse- og omsorgstjenesteloven*
- *Folkehelseloven*
- *Samhandlingsreformen*
- *Leve hele livet (Meld. St. 15 2017–2018)*
- *Bo trygt hjemme-reformen*
- *Fellesskap og mestring – fremtidens primærhelsetjeneste*

PROSESS OG MEDVIRKNING

Helse- og omsorgstjenesten i Rødøy kommune har gjennom deltakelse i «Omstilling Rødøy 2025» vært igjennom en omfattende gjennomgang av egne strukturer, rutiner og organisering. Prosessen startet i 2023, da KS Konsulent analyserte reisetid og KOSTRA-tall for hele kommunen. På bakgrunn av dette vedtok kommunestyret at særlig helse- og omsorgstjenesten skulle gjennomgå med tanke på framtidig organisering og behov for omstilling.

Høsten 2023 ble Azets Consulting engasjert til en grundig analyse av omsorgstjenestene. Deres rapport løftet fram fire hovedanbefalinger:

1. Økt satsing på IKT, kompetanseheving og rekruttering av nøkkelpersonell
2. Utarbeidelse og implementering av en kompetanseplan
3. Opprettelse av tydelig saksbehandlings- og forvaltningsansvar for tjenestetildeling
4. Gjennomgang av bemanning, bemanningsstruktur og ressursbruk ved omsorgssentrene

I løpet av 2024 har helse- og omsorgstjenesten arbeidet målrettet med oppfølging av anbefalingene. Saksbehandler er ansatt, pasientsikkerheten er styrket, og vi har gjennomgått vedtakspraksis, kartleggingsrutiner og bemanningsnormer. Dette arbeidet er gjennomført blant annet med støtte fra Digipro- Helse. Digipro- Helse bidro også i en brukerundersøkelse som viste overveiende positive funn knyttet til tjenestene i kommunen.

Alt dette har gitt et solid faglig grunnlag for utarbeidelsen av denne helse- og omsorgsplanen.

Planen er utarbeidet av ledergruppen i helse- og omsorg, bestående av kommunalsjef, avdelingsledere, spesialkonsulent og saksbehandler. Planen er videre drøftet med tillitsvalgte, brukerutvalg og innbyggere gjennom folkemøter, og har vært sendt ut på høring før ferdigstilling.

PROSESS OG MEDVIRKNING

- Folkemøtene og møtene med ansatte ble avholdt i form av cafedialog. Dette gav oss verdifull innsikt og mange innspill til planen, både fra ansatte og innbyggere. Vi har valgt å ta med flere av innspillene direkte i planen, men velger også å presentere et utvalg av dem her:
- *Etablere vaktmestertjenester eller støttekontakt for eldre, kan dette være en oppgave for Rødøy produkter?*
 - *Viktig å gi informasjon om tjenestene i planen*
 - *Felleskap og samlokalisering er viktig for funksjonshemmede*
 - *Eldre og demente bør få bedre tilbud om dagtilbud, samlingsplasser og felleskap, eldre er redde for ensomhet*
 - *Viktig med kvalitet og utvikling, vi er positive til velferdsteknologi*
 - *På ett folkemøte ble de stilt spørsmålstegn med hvorfor institusjonsplasser ble tilbudt på to lokasjoner. På det andre var det tydelig at det var viktig for de eldre å slippe å flytte til fastlandet når de ble eldre*
 - *Veldig positive til å etablere miljøtjenester i Jektvik, stor forståelse for behovet*
 - *Ønsker seg bedre tilbud om fysioterapi i øyene og inn i alle kretsene*
 - *Hva gjør vi med rehabilitering av ansatte?*
 - *Ønsker seg at legene skal ha reisedager/ visitt dager ut i øyene, kanskje kan båten komme tilbake?*
 - *Det er vanskelig at rutebåttilbudet er så begrenset ut i øyene*
 - *Kan eldre få opplæring i hvordan å trene, og jevnlig oppfølging av dette?*
 - *Kan legene reise mer ut slik at pasientene skal kunne reise mindre?*
 - *Ønsker seg frivillighetssentral og besøksvenn*

KVALITET OG UTVIKLING I HELSE- OG OMSORGSTJENESTENE

- Rødøy kommune skal ha metoder for å kontrollere kvaliteten på og effekten av de tjenester vi yter, og om tjenestene oppnår delmål som er satt. Kvaliteten kan måles gjennom etableringen av et internkontrollsystem som anvender data fra de ulike kildene vi finner hensiktsmessige. Vi har tilgjengelig data som både er på individnivå og systemnivå som er naturlig å anvende i slik internkontrollsystem.
- Kvalitet og utvikling skal også være målbar i eksterne kilder som KOSTRA. Denne omsorgsplanen skal være gjenkjennbar gjennom kommunens skår på KOSTRA-tall. Vi skal ta hensyn til at Rødøy kommune har en særegen og fleksibel tjenestestruktur. Den skal vi beskytte og bevare, og derfor må akseptere at skår på eksterne barometer ikke alltid definerer hele bildet.
- «Og bedre skal det bli», også i Rødøy kommune. Strategisk kvalitetsarbeid skal være gjennomgående, og skal være gjenkjennbar i alle ledd i organisasjonen. Vi skal strategisk styrke alle ledd i en tjenestelevering, fra brukeren selv til øverste ledd i organisasjonen.
- Strategiene vi skal legge skal være tilpasset de lokale særegenhetene vår tjenestelevering påvirkes av, særlig med tanke på vår geografi. Rødøy kommune skal være innovativ i hvordan vi samhandler med og leverer tjenester til innbyggerne, vi skal tørre å prøve og må tåle å feile her.
- I planperioden skal vi videreutvikle vår plattform for tjenester som leveres med velferdsteknologi. Velferdsteknologi er først og fremst teknologisk assistanse, som skal understøtte og forsterke brukernes trygghet, sikkerhet, mobilitet, samt å muliggjøre økt fysisk og kulturell aktivitet. Det er også vanlig å bruke begrepet om teknologi som kan gjøre det lettere for kommunen (og andre) og tilby velferdstjenester. Vi ønsker også at teknologien skal bistå oss med å utvide vår geografiske rekkevidde for vår tjenesteleveranse.
- Rødøy kommune er i gang med og skal i planperioden fortsette å korrigere tjenstedesignet. Vi skal over til en behovsbasert tjenesteutforming, der faglige og logistiske vurderinger skal definere de individuelle tjenestene som leveres. Vi skal der det er hensiktsmessig etablere samlede tjenester, samle å bygge kompetanse og erfaring.

KVALITET OG UTVIKLING I HELSE- OG OMSORGSTJENESTENE

- Videre fra vår korrigering av tjenstedesign skal vi i planperioden bygge og styrke pasientsikkerhet og helhetlige tjenesteforløp. Vi skal ta vare på og utvikle våre egne systemer for ivaretagelse av pasientsikkerheten, og skal både alene og sammen med våre samarbeidspartnere utvikle og sikre de etablerte systemene for samhandling om helhetlige tjenesteforløp. Dette innebærer å utvikle kjente kanaler for samhandlingen internt og være aktive i de eksterne kanalene med våre samarbeidsparter. Naturlige samarbeidspartnere her er andre kommuner i kommunefelleskap og spesialisthelsetjenestene i regionen og foretak etablert i kommunen.
- I forlengelsen av å rekruttere og beholde personell og kompetanse, erkjenner vi at denne utfordringen ikke er unik i Rødøy Kommune, men er gjennomgående overalt

der det ytes helse eller omsorgstjenester, også innen spesialisthelsetjenestene. Dette utfordrer alles kapasitet til å løse de oppgaver vi har fått ansvaret for å løse, og i henhold til oppgavefordelingen vi har avtalt i samhandlingsavtalene. Denne kapasitetsskjæringen medfører i dag ett press på å få overført nye oppgaver til kommunen, og vi kan forvente at vi i planperioden vil utfordres på å få overført ytterligere oppgaver. Rødøy Kommune skal i planperioden være en aktiv samarbeidspart og være løsningsorientert sammen med våre naturlige samhandlingsparter, for så i felleskap sikre at våre innbyggere får tilstrekkelige og riktige tjenester. Vi skal også ta vare på vår ønskede tjenstedesign, og sikre at den blir det vi ønsker, og i mindre grad preget at det eksterne behovet for oppgaveløsning.

INTERKOMMUNALT SAMARBEID OG KJØP AV TJENESTER

Rødøy kommune har flere godt fungere og pågående interkommunale samarbeid. Vi samarbeider med Bodø kommune om IKT løsninger, kommuneoverlegefunksjon og barnevern. Vi samarbeider med Gildeskål og Meløy kommune om NAV. Vi samarbeider med Lurøy og Træna kommune om psykolog, med Lurøy kommune om helsestasjon og med Rana kommune om legevaktsentral. Listen er ikke uttømmende, men viser noe av virkeligheten i små kommuner i Norge. Mangelen på tilstrekkelig kvalifisert personell gjør at vi må utnytte kompetanse også på tvers av kommunegrensene, det må derfor være et mål å styrke evnen og viljen vår til å etablere og å ivareta hensiktsmessige samarbeid med andre kommuner.

HABILITERING OG REHABILITERING

Faglig forankring og kommunens plikter

Habilitering og rehabilitering er prosesser som skal bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne får nødvendig støtte for å kunne utvikle, gjenvinne eller opprettholde ferdigheter og funksjoner som er avgjørende for å leve et selvstendig og meningsfullt liv.

Habilitering er rettet mot personer med medfødte eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelse. Målet er å hjelpe individet til å utvikle ferdigheter og mestre daglige aktiviteter så godt som mulig.

Rehabilitering retter seg mot personer som har fått nedsatt funksjon senere i livet, som følge av sykdom, skade eller alderdom. Hensikten er å gjenvinne tapt funksjon og fremme deltakelse i hverdagslivet.

Begge prosessene skal være individuelt tilpasset, tverrfaglige og målrettede, og tjenestene skal tilbys så tidlig som mulig og så nær pasientens hverdag som mulig.

Sentral lovgivning og føringer:

- Helse- og omsorgstjenesteloven § § 3-1 og 3-2
- Forskrift om habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator
- Leve hele livet-reformen (2018–2023)
- Bo trygt hjemme-reformen (2021–2025)

HABILITERING OG REHABILITERING

Status og utfordringer i Rødøy kommune

Rødøy kommune, som mange andre små og spredt befolkede kommuner, møter flere utfordringer knyttet til å levere gode habiliterings- og rehabiliteringstjenester.

Demografi og rekruttering:

Kommunen har over tid opplevd befolkningsnedgang og en aldrende befolkning. Dette fører til økt behov for rehabiliteringstjenester, samtidig som det blir stadig vanskeligere å rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell, inkludert fysioterapeuter og ergoterapeuter. Per i dag driftes fysioterapitjenesten av to private driftshjemler.

Geografi og tilgjengelighet:

Rødøy er en øykommune med stor geografisk spredning. Det gir praktiske utfordringer for tilgjengelighet, transport og fleksibel oppfølging.

Kompetanse og samhandling:

Behovet for tverrfaglig samhandling er stort, og koordinering mellom faggrupper er avgjørende for god kvalitet. Kommunen har behov for å styrke den samlede kompetansen innen fysioterapi spesielt, samt sikre bedre kontinuitet i oppfølgingen av brukere.

Digitalisering og velferdsteknologi:

Digitalisering kan gi bedre tilgjengelighet, men krever opplæring for både ansatte og brukere. Ikke alle eldre har tilstrekkelig digital kompetanse.

Frivillighet og egeninnsats:

Frivillige aktører og tiltak som støtter egentrening og sosial deltakelse, spiller en viktig rolle. Det er behov for å styrke samarbeid med frivillige organisasjoner og legge til rette for lavterskeltilbud til eldre.

HABILITERING OG REHABILITERING

Mål for planperioden

Rødøy kommune ønsker å utvikle habiliterings- og rehabiliteringstjenestene i tråd med nasjonale føringer og lokale behov. Målet er å sikre at flere kan leve trygt og aktivt i eget hjem, med tilpassede tjenester og støtte.

Hovedmål:

- Sikre tidlig, målrettet og samordnet innsats
- Styrke det tverrfaglige arbeidet og koordinering av tjenester
- Øke tilgjengeligheten til tjenester, uavhengig av geografi
- Fremme brukermedvirkning og individuelle mål i all oppfølging
- Bruke teknologi og digitale løsninger der det er hensiktsmessig
- Styrke kommunens egen kompetanse innen fysioterapi
- Fremme frivillighet og støtte til egentrening

Tiltak for planperioden

- Utrede samarbeid med nabokommuner for å dele på ressurser
- Videreutvikle bruk av telemedisin og digitale plattformer
- Satse på forebygging og tidlig innsats
- Øke kompetansen på velferdsteknologi blant ansatte og brukere
- Styrke koordinerende enheter og sikre individuell plan for de som har rett på det

Utfordringene er reelle, men gjennom strategisk samarbeid, lokal tilpasning og investering i kompetanse og teknologi, skal Rødøy kommune sikre gode, framtidsrettede og bærekraftige habiliterings- og rehabiliteringstjenester – til beste for innbyggerne.

FOREBYGGING OG MESTRING

Faglig forankring og kommunens plikter

Norge står midt i eldrebølgen, med økt press på helse- og omsorgstjenestene. Stortingsmelding 24 (2022–2023) «Fellesskap og meistring – bu trygt heime» har som mål å legge til rette for at eldre kan bo hjemme så lenge som mulig. Dette krever både planlegging fra den enkelte og støtte fra kommunen.

Tiltak som styrker bevisstheten rundt boligtilpasning, universell utforming og bruk av tekniske hjelpemidler vil være sentrale. Velferdsteknologi som trygghetsalarmer, elektronisk medisinhåndtering og digital hjemmeoppfølging spiller allerede en viktig rolle i Rødøy og utvikles videre – blant annet i samarbeid med Helserom Helgeland

Status og utfordringer i Rødøy kommune

- Rødøy kommune har etablert helsestasjon for eldre, som tilbyr hjemmebesøk, kartlegging og helsesamtaler – et viktig lavterskeltilbud med forebyggende effekt.
- I 2024 ble det ansatt en egen saksbehandler for helse- og omsorgstjenester, som har styrket både fagmiljøet og pasientsikkerheten.
- Aktører fra næringslivet i Rødøy kommune er med i Merkur-programmet, som skal fremme lokale møteplasser og tjenester. Oppfølgingen har imidlertid vært begrenset og kan styrkes.
- I 2023 inngikk kommunen avtale med Nasjonalforeningen for folkehelsen om å bli en demensvennlig kommune, og arbeider aktivt med å styrke kompetansen hos både ansatte og innbyggere.

FOREBYGGING OG MESTRING

Mål for planperioden:

- Videreutvikle helsestasjon for eldre, med fokus på oppsøkende arbeid og tverrfaglig innsats
- Utrede muligheten for etablering av en frisklivssentral, som et lavterskeltilbud for helsefremming i alle aldersgrupper
- Følge opp Merkur-programmet for å styrke møteplasser og tjenester i distriktene
- Styrke opplæring og rutiner knyttet til bruk av velferdsteknologi
- Sikre samhandling mellom saksbehandler, hjemmetjenester og administrasjon, særlig for hjemmeboende eldre
- Systematisere det tverrfaglige samarbeidet mellom helse, oppvekst, kultur og teknisk sektor
- Vurdere hvordan frivillig innsats kan organiseres og støttes for å styrke det helsefremmende og forebyggende arbeidet i kommunen

Tiltak i planperioden:

- Plassere helsestasjon for eldre nærmere øvrige naturlige samhandlingsparter
- Etablere Merkurkontakt i kommunen
- Etablere egen struktur og heve kompetanse for bruk og implementering av velferdsteknologi
- Etablere frisklivssentral og frivillighetssentral

LEGETJENESTEN

Faglig forankring og kommunens forpliktelser

Legetjenestens rolle i helse- og omsorgstjenesten:

- Legetjenesten er en sentral del av den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og skal sikre befolkningen nødvendig medisinsk oppfølging i alle livsfaser.
- Tjenesten omfatter fastlegeordningen, legevakt og tilhørende allmennmedisinske funksjoner.
- Legetjenesten er et viktig virkemiddel for å fremme god folkehelse, forebygge sykdom og sikre tidlig diagnostikk og behandling.

Formål med legetjenesten:

- Gi befolkningen et tilgjengelig, trygt og likeverdig helsetilbud.
- Sikre kontinuitet i helsehjelpen gjennom fastlegeordningen.
- Forebygge og begrense sykdomsutvikling gjennom tidlig innsats og medisinsk oppfølging.
- Bidra til at innbyggerne kan mestre egen helse og livssituasjon.
- Samhandle effektivt med øvrige kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten.
- Ivareta medisinsk beredskap og akuttberedskap gjennom legevakt.

Kvalitet og tilgjengelighet:

- Legetjenesten skal være preget av høy faglig kvalitet, god tilgjengelighet og respekt for pasientenes behov.
- Tjenesten skal bidra til å oppfylle kommunens overordnede mål for helse og livskvalitet.

Kommunens lovpålagte ansvar:

- Kommunen har i henhold til Helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 og 3-2 ansvar for å tilby innbyggerne tilgang til nødvendige helse- og omsorgstjenester.
- Forskrift om fastlegeordning i kommunene pålegger kommunen å sørge for at alle innbyggere får tilbud om fastlege.
- Forskrift om kompetansekrav for leger i den kommunale helse- og omsorgstjenesten stiller krav til legenes faglige kvalifikasjoner.

Overordnede føringer:

- Staten legger vekt på likeverdige helsetjenester i hele landet, inkludert i små og spredtbygde kommuner.
- Kommunene er pålagt å sikre beredskap og en forsvarlig legevaktstjeneste, jf. nasjonale akuttmedisinske føringer.

LEGETJENESTEN

Status og utfordringer i Rødøy kommune

Rekruttering, stabilitet og arbeidsbelastning:

- Vanskelig å tiltrekke seg nye fastleger, særlig uten spesialistmiljø og med lange avstander til sykehus.
- Høy turnover, spesielt blant unge leger som ofte slutter grunnet høy arbeidsbelastning og manglende støtte.
- Fastleger må kombinere flere roller (fastlege, sykehjemslege, helsestasjonslege, skolehelsetjeneste, legevakt).
- Mangel på støttepersonell og digitale løsninger gjør at leger bruker mye tid på ikke-medisinske oppgaver.

Økonomiske rammer og næringsmodell:

- Lavt pasientgrunnlag gir lite økonomisk bærekraft i tradisjonell fastlegeordning (næringsdrift).
- Mange leger ønsker ikke å være næringsdrivende; kommunen må derfor tilby fastlønn og lokaler, noe som gir høyere kommunale kostnader.

Legevakt og vaktbelastning:

- Få leger til å dekke store deler av legevaktsberedskapen.
- Høy vaktbelastning kan gi utbrenthet og svekke rekrutteringsattraktivitet.

Geografiske og demografiske forhold:

- Store avstander mellom pasienter, legekantor, sykehjem og legevakt.
- Aldrende befolkning med sammensatte helseutfordringer.
- Få nyutdannede helsearbeidere ønsker å bosette seg i distriktet.

Spesifikke forhold i Rødøy:

- Stabil vikardekning over tid, men manglende oppfyllelse av lovkrav om spesialisering.
- Kommunen har vært avhengig av at leger dekker både fastlegefunksjon, legevakt, tilsyn på omsorgssentre og helsestasjon.
- Høy vaktbelastning har gjort kommunen lite attraktiv for fastansettelse.
- Kommunen har startet arbeid for å stabilisere tjenesten ved å etablere kommunalt ansatte leger:
 - Plan om 4 leger i rotasjonsordning (2 uker bundet arbeidstid, 4 uker 10 timers ubundet arbeidstid).
 - Rotasjonsordningen (4:2) er valgt for å gi bedre arbeidsforhold.
 - Satset på digitale løsninger for å forenkle arbeidshverdagen.
 - Ansatt sykepleiere som støttepersonell for å avlaste legene.

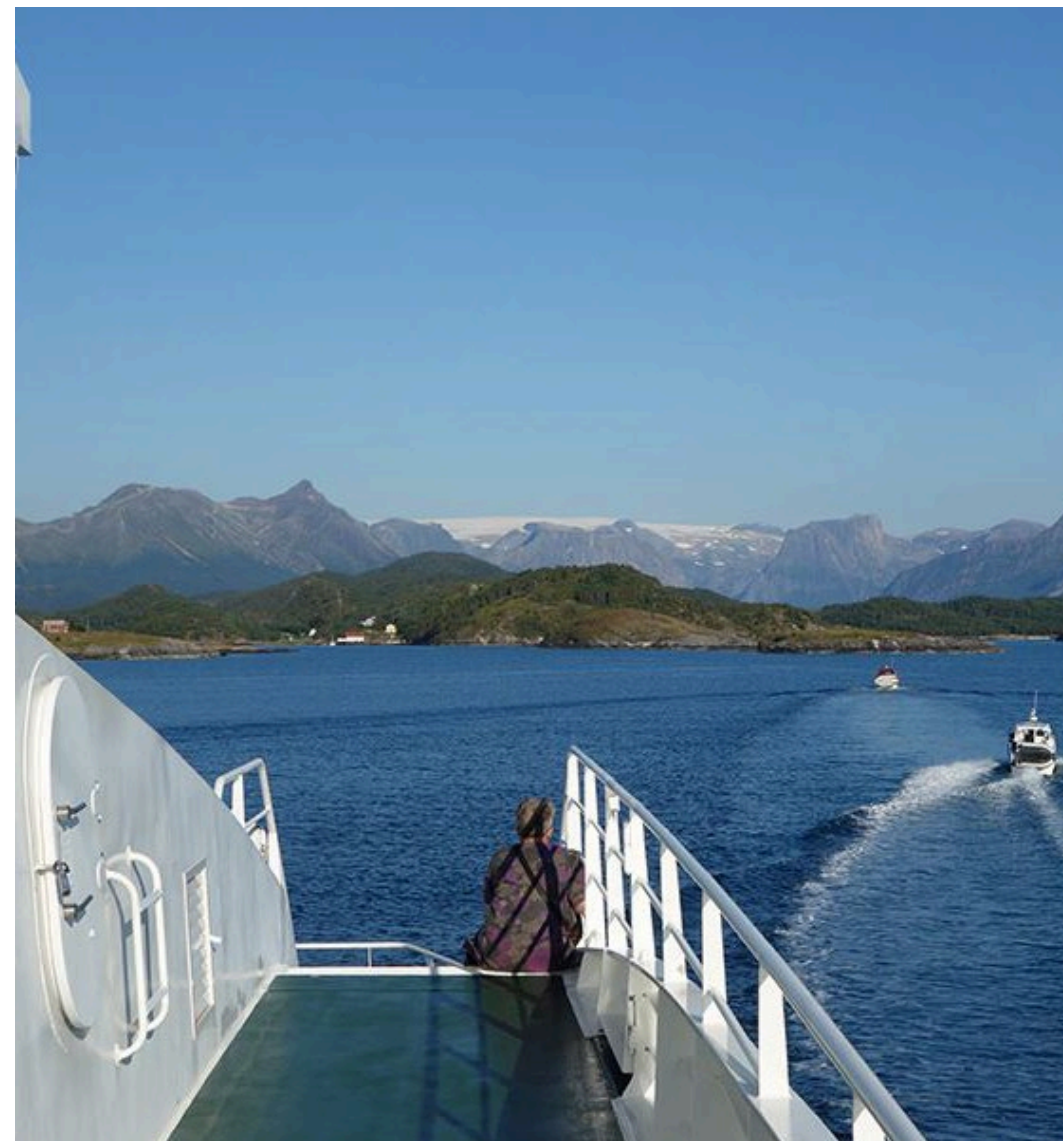
LEGETJENESTEN

Mål for planperioden

- Tilby innbyggerne legetjenester i tråd med nasjonale føringer, med stabilitet og forutsigbarhet.
- Sikre tilgjengelig og kvalitativt god legehjelp til alle innbyggere.
- Bidra til god folkehelse og forebygging av sykdom.
- Tilrettelegge for stabile og attraktive arbeidsplasser for leger.
- Sørge for god samhandling mellom kommunale helsetjenester og spesialisthelsetjenesten.
- Sikre kriseberedskap og en forsvarlig legevakttjeneste.

Tiltak for planperioden

- Kommunalt ansatte fastleger: Bruke alternative turnusordninger fremfor driftstilskudd for å tiltrekke og beholde leger.
- Styrket støttepersonell: Ansette sykepleiere som kan overta enkelte oppgaver, frigjøre legetid til medisinsk arbeid.
- Bedre lokaler: Bygge nye lokaler som fremmer samhandling mellom de ulike helsetjenestene.
- Digitale løsninger: Tilrettelegge for økt bruk av digitale tjenester for å lette samhandling mellom innbyggere, kommune og spesialisthelsetjenesten.

PSYKISK HELSE OG RUS

Faglig forankring og kommunens forpliktelser

Rolle og formål:

- Psykisk helsetjeneste skal bidra til å fremme psykisk helse, forebygge psykiske lidelser og sikre at personer med psykiske helseutfordringer får nødvendig hjelp og oppfølging – til rett tid og på riktig nivå.
- Tjenesten skal være helhetlig, tilgjengelig og tilpasset den enkeltes behov, og bygge på prinsippene om tidlig innsats, mestring, brukermedvirkning og likeverdige tjenester.

Formål med psykisk helsetjeneste:

- Fremme god psykisk helse i befolkningen gjennom forebyggende og helsefremmende arbeid.
- Gi personer med psykiske plager eller lidelser lavterskeltilbud med støtte, samtaler og oppfølging.
- Sikre tidlig identifisering og innsats, spesielt for barn og unge.
- Bidra til sosial inkludering, aktivitet og mestring.
- Støtte personer med alvorlige psykiske lidelser i samarbeid med fastlege og spesialisthelsetjenesten.
- Ivareta pårørende og deres behov for

informasjon og støtte.

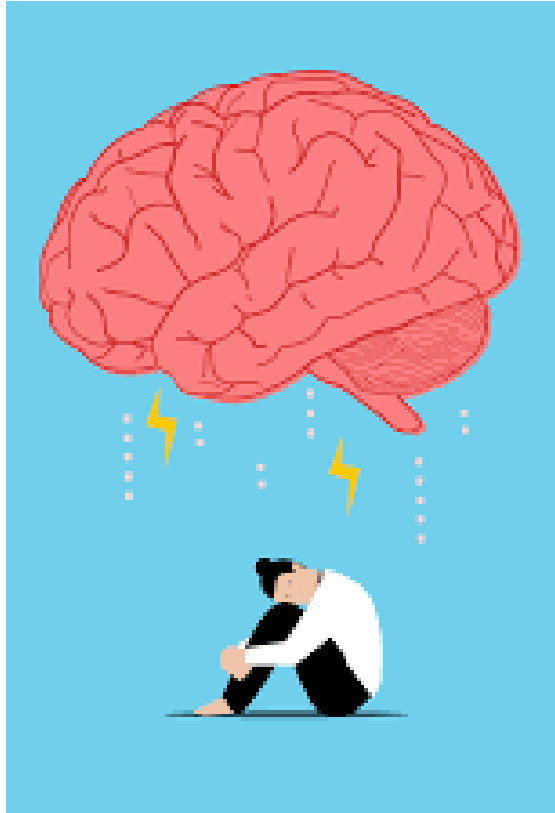
Kommunens lovpålagte ansvar:

- Kommunen har etter Helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 og 3-2 ansvar for å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester, inkludert tilbud til personer med psykiske lidelser og rusproblematikk.
- Tjenesten skal organiseres slik at den bidrar til kontinuitet, tverrfaglig samarbeid og gode pasientforløp.

Nasjonale føringer og retningslinjer:

- Opptappingsplanen for psykisk helse (1999–2008).
- Nasjonal helse- og sykehusplan.
- Folkehelsemeldingen.
- Prioriteringsveileder psykisk helsevern for voksne.
- Andre nasjonale retningslinjer for forebygging, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

PSYKISK HELSE OG RUS

Status og utfordringer i Rødøy kommune

Personell og rekruttering:

- Mangel på eller lite personell er en stor utfordring for små kommuner, inkludert Rødøy.
- Rødøy deltar i et vertskommunesamarbeid med Lurøy og Træna om psykologressurs.
- I tillegg har kommunen ansatt personell for samtaler, koordinatorfunksjoner og miljøterapeutiske tiltak.
- Det er krevende å rekruttere og beholde fagpersoner, da mange søker større og mer robuste fagmiljøer.

Økonomiske rammer:

- Strammere rammer gir mindre robuste fagmiljøer og gjør tjenesten mer sårbar.
- Det er begrensede muligheter for heldøgnsstilbud og oppfølging av personer med langvarige og sammensatte behov.
- Forebygging og pårørendearbeid blir lavere prioritert.

Tilgang og likeverdighet:

- Manglende oppsøkende tjeneste kan føre til at enkelte personer ikke får hjelp før situasjonen er eskalerer.
- Lavterskeltilbud som «Rask psykisk helsehjelp» er utfordrende å etablere i små kommuner.
- Rødøy oppfyller mange kriterier for å kunne definere seg som en «rask psykisk helsehjelp»-kommune, og har som mål å etablere dette i løpet av planperioden.

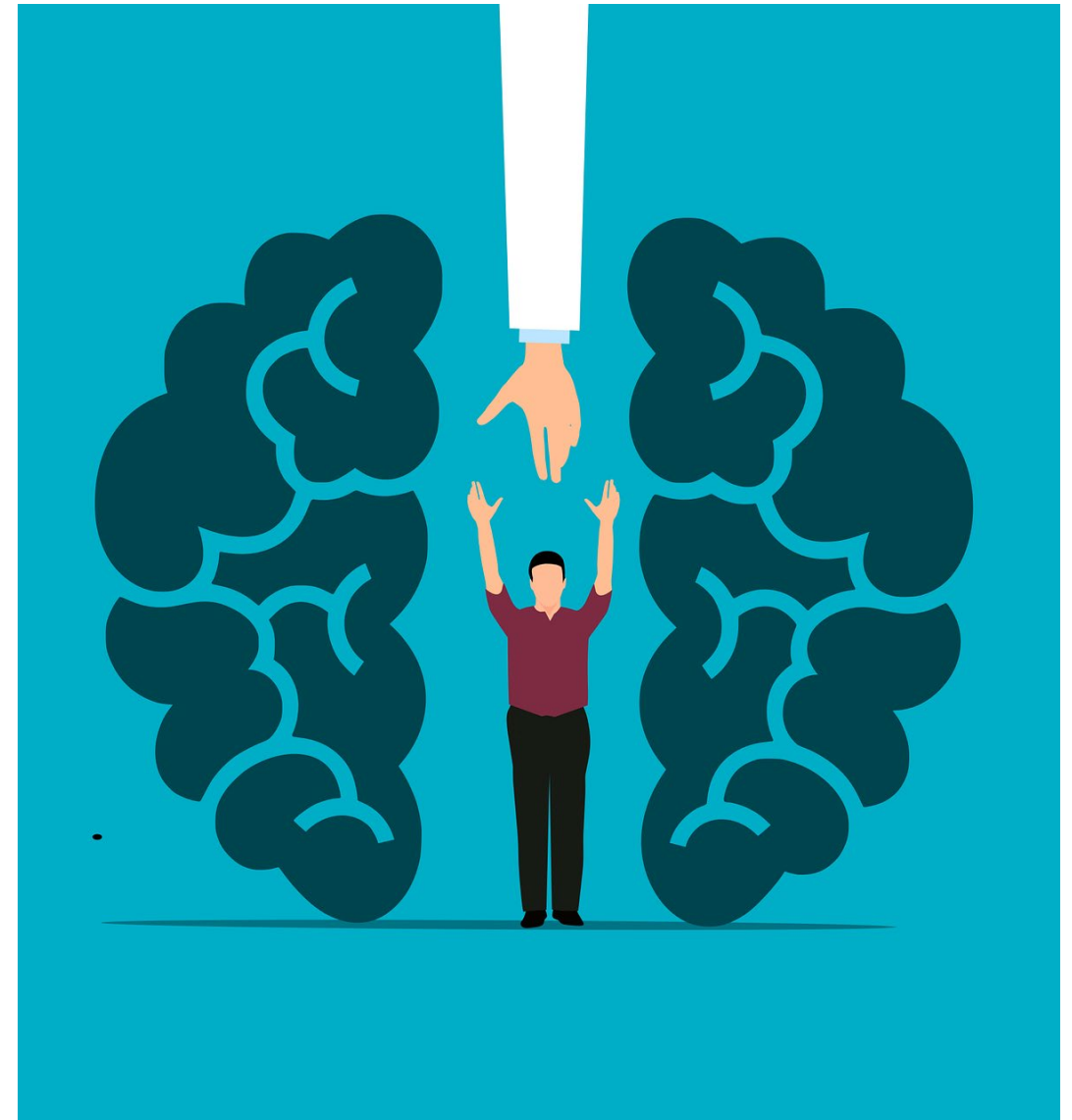
PSYKISK HELSE OG RUS

Mål for planperioden

- Tidlig hjelp og forebygging.
- Brukermedvirkning og mestring.
- Helhetlige og koordinerte tjenester.
- Lavterskel og tilgjengelige tilbud.
- Kompetente og robuste fagmiljø.

Tiltak for planperioden

- Finne gode løsninger for å videreføre psykologressurs for å sikre fortsatt kompetanse og kontinuitet.
- Etablere lavterskeltilbud etter modell av «Rask psykisk helsehjelp».
- Styrke forebyggende arbeid og pårørendearbeid som en integrert del av tjenesten.
- Vurdere bruk av digitale løsninger for å sikre tilgjengelighet og fleksibilitet for innbyggerne.
- Bygge et mer robust fagmiljø gjennom kompetanseheving, samarbeid og interkommunale løsninger.

HELSESTASJON OG PSYKISK HELSE FOR BARN OG UNGE

Forankring og kommunens forpliktelser

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten utgjør sentrale forebyggende og helsefremmende tjenester for barn, unge og deres familier i kommunen. Tjenestene skal bidra til god psykisk og fysisk helse, trygg oppvekst og tidlig innsats ved helseutfordringer.

Kommunen har ansvar for å tilby disse tjenestene i tråd med helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2, som sikrer at alle barn og unge fra fødsel til fullført videregående opplæring får tilgang. Tjenestene skal planlegges og utføres etter nasjonale faglige retningslinjer og nasjonale målsetninger for folkehelse og barn og unges psykiske helse.

Hovedformål:

- Fremme god helse og trivsel blant barn og unge
- Forebygge sykdom, psykiske plager, vold og rusproblemer
- Tidlig identifisere utviklingsavvik og helseproblemer
- Gi veiledning og støtte til barn, unge og foreldre
- Sikre tett oppfølging av sårbare grupper
- Bidra til trygge og inkluderende oppvekstmiljøer

Sentrale lover og føringer:

- Nasjonal faglig retningslinje for helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester
- Folkehelseloven
- Opptappingsplan for barn og unges psykiske helse (2023–2033)
- Anbefalinger fra Helsedirektoratet og FHI om helsefremmende arbeid

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre kvalitet, tilgjengelighet og koordinering av tjenestene, samt for å dokumentere og evaluere tjenestene for kontinuerlig forbedring.

HELSESTASJON OG PSYKISK HELSE FOR BARN OG UNGE

Status og utfordringer i Rødøy kommune

Rødøy kommune har per i dag én helsesykepleierstilling og én psykisk helse-/barne- og ungdomskoordinator. Tjenesten har åpen dør på alle skoler, men opplever utfordringer knyttet til ressurser og kapasitet. Samferdsel, geografiske forhold og familier med ekstra oppfølgingsbehov gjør at tid til forebyggende arbeid begrenses.

Viktige utfordringer:

- Underbemanning som begrenser forebyggende og helsefremmende arbeid
- Økende lovpålagte oppgaver og krav til dokumentasjon
- Begrenset kapasitet til å følge opp sårbare barn og familier systematisk
- Behov for styrket tverrfaglig samarbeid med skole, PPT, BUP, barnevern og frivillige aktører
- Nasjonalt press på å etablere bemanningsnormer for å sikre kvalitet

Prioriterte fokusområder:

1. Fremme god psykisk og fysisk helse
2. Tidlig identifisering og intervensjon ved helse- og utviklingsutfordringer
3. Redusere sosiale ulikheter i helse
4. Styrke barn og unges mestringsevne
5. Sikre effektivt tverrfaglig samarbeid og koordinering

HELSESTASJON OG PSYKISK HELSE FOR BARN OG UNGE

Mål for planperioden

- Sikre tilgjengelige, forutsigbare og lavterskel helsetjenester for barn og unge
 - Tidlig oppdage og følge opp helse- og utviklingsutfordringer
 - Forebygge psykiske helseplager, rus og vold i hjem og nærmiljø
 - Styrke barns mestring, trivsel og sosiale inkludering
 - Videreutvikle systematisk samarbeid mellom helsestasjon, skole, barnevern, PPT og BUP
 - Dokumentere og evaluere tjenestene for kontinuerlig kvalitetsutvikling
- screeningsverktøy for å oppdage behov tidlig
 - Regelmessig oppfølging ved avvik i utvikling, trivsel eller helse
 - Tilstedeværelse av helsesykepleier i skolene med planlagte besøk og temaundervisning
 - Gruppetiltak og kurs for barn og ungdom for å styrke mestring og selvfølelse
 - Tilbud om foreldrestøtte og veiledning, eksempelvis ICDP og COS
 - Temakvelder og veiledning for foreldre og lokalsamfunn
 - Aktiv deltakelse i ansvarsgrupper og tverrfaglige team

Tiltak for planperioden

- Etablere egne åpningstider på helsestasjonen for ungdom
- Tilby digitale tjenester via DigiHelsestasjon
- Systematisk bruk av kartleggings- og
- Samarbeid med barnevern, PPT, BUP, skole og frivillige aktører for helhetlig oppfølging
- Systematisk rapportering og evaluering av tjenestene i tråd med nasjonale føringer

ELDREOMSORG OG DEMENSOMSORG

Faglig forankring og kommunens plikter

Rødøy kommune skal tilby helhetlige og trygge omsorgstjenester til eldre og andre pleietrengende i hele kommunen. Dette er en sentral del av kommunens samfunnsoppdrag og er forankret i helse- og omsorgstjenesteloven § § 3-1 og 3-2, pasient- og brukerrettighetsloven, samt nasjonale føringer som «Leve hele livet»-reformen, Demensplan 2025 og Verdighetsgarantien. Kommunen skal også følge forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten.

Omsorgstjenester omfatter et bredt spekter av tiltak som ofte gis i private hjem, omsorgsboliger eller institusjon som sykehjem og omsorgssenter, enten som kort- eller langtidsopphold. Et overordnet mål er å sikre «god omsorg hele livet», noe som innebærer at kommunen skal legge til rette for at innbyggerne kan bo hjemme så lenge som mulig, og at tilbudene skal være tilpasset individuelle behov og ønsker – fra hjemmetjenester og boligtilrettelegging til institusjonsbaserte tjenester.

Kommunen har også en forpliktelse til å være en demensvennlig kommune, der både tjenester og samfunnsstrukturer tilpasses for å ivareta mennesker med demens. Dette innebærer bevisstgjøring i befolkningen, kompetanseheving i tjenestene, og bruk av nasjonale opplæringsmodeller som Demensomsorgens ABC.

Dag- og aktivitetstilbud er en viktig del av kommunens helhetlige omsorg, og bidrar til sosialt fellesskap, struktur i hverdagen og avlastning for pårørende. I dag tilbys dette ved kommunens omsorgssentre.

ELDREOMSORG OG DEMENSOMSORG

Status og utfordringer i Rødøy kommune

Demografi og andel eldre er en sentral utfordring for Rødøy kommune, som mange andre distriktskommuner. En økende andel eldre og synkende andel yngre skaper press på kommunens ressurser og kompetanse. Samtidig bor mange eldre spredt i kommunen, noe som gjør det utfordrende å sikre likeverdige og tilgjengelige tjenester.

Rødøy kommune har et velfungerende tilbud i hjemmetjenestene, men kapasitetsutfordringer og rekruttering til disse tjenestene kan påvirke kvalitet og kontinuitet. Det er også geografiske begrensninger knyttet til hvilke tjenester som kan tilbys i de ulike kretsene. Bruk av velferdsteknologi og digitale løsninger vurderes fortløpende for å styrke trygghet og effektivitet.

En økende utfordring er mangel på kvalifiserte søkere til utlyste stillinger. Dette er en alvorlig og økende trussel mot kvaliteten i tjenestene, og kommunen må holde aktivt oppsyn med denne utviklingen. Dette må også legges til grunn for strategiske valg i organisering og leveranse av tjenestene fremover.

Institusjonstjenestene holder generelt god faglig standard, og bemanningen er adekvat, men dette er et kontinuerlig utviklingsområde. Kommunen har satset på faglig utvikling, og flere ansatte har videreutdanning innen relevant omsorg, blant annet demensomsorg.

Demensomsorgen i kommunen er godt forankret i praksis, med innsats fra både demensteam og ansatte i omsorgssentre. Kommunen har innført Demensomsorgens ABC som opplæringsmodell og arbeider aktivt med å tilby personsentrert omsorg i tråd med nasjonale retningslinjer. Det er fortsatt behov for mer kompetanse og systematisk oppfølging på tvers av tjenester og enheter, samt bedre samhandling med fastleger og spesialisthelsetjenesten.

Boligpolitikken er et annet viktig område. Kommunen arbeider med å utvikle en velfungerende boligtrapp, der eldre får støtte og veiledning i planlegging av egen alderdom – fra å bo i egen bolig til overgang til tilrettelagt bolig eller institusjon ved behov. Det er viktig at omsorgsboliger defineres og forstås som den enkeltes hjem, noe som påvirker vurderinger av når det er forsvarlig å bo hjemme.

ELDREOMSORG OG DEMENSOMSORG

Mål for planperioden

Målet for Rødøy kommune er å utvikle og videreføre omsorgstjenester som er trygge, helhetlige og tilpasset den enkeltes livssituasjon. Kommunen skal arbeide for:

- At innbyggerne holder seg friske og motstandsdyktige mot sykdom så lenge som mulig.
- At eldre får god rådgivning og støtte i planlegging av alderdommen, inkludert tilrettelegging eller bytte av bolig ved behov.
- At kommunen legger til rette for aktive og aldersvennlige lokalsamfunn, der pårørende, frivillige, lag og foreninger inkluderes som viktige ressurser.
- At det gis gode institusjonstjenester med høy faglig kvalitet, tilstrekkelig bemanning, god mat og en verdig avslutning på livet.
- At demensomsorg gis med personsentrert tilnærming, der brukeren og deres behov står i sentrum. Kommunen skal styrke demensteamet og videreføre opplæringen gjennom Demensomsorgens ABC.
- At boligpolitikken videreutvikles med fokus på en gjennomtenkt boligtrapp, slik at det finnes gode og trygge boligløsninger for eldre i ulike livsfaser.
- At dag- og aktivitetstilbud videreutvikles og tilpasses brukernes behov for deltakelse, fellesskap og struktur i hverdagen.
- At kommunen utvikler rutiner for systematisk brukermedvirkning og tilbakemelding fra både brukere og pårørende.
- At kvalitetsforbedring og ledelse skjer i tråd med nasjonal forskrift og kommunens interne styringssystemer.
- At kompetansesituasjonen overvåkes tett, og at utfordringer med rekruttering av kvalifisert personell håndteres gjennom strategiske og fremtidsrettede tiltak.

Gjennom helhetlig planlegging, god samhandling internt og med nærmiljøet, samt et tydelig faglig fokus, skal Rødøy kommune møte fremtidens omsorgsutfordringer med ansvarlighet, varme og kvalitet.

ELDREOMSORG OG DEMENSOMSORG

Tiltak for planperioden

- Fortsatt fokus på utvikling av velferdsteknologi og innovative løsninger i helse- og omsorgstjenestene
- Bidra inn i arbeidet med utarbeidelse av overordnet rekrutteringsplan i kommunen, med fokus på å ivareta forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Følg opp bemanningssituasjonen tett og sett inn tiltak raskt ved mangel på kvalifisert personell.
- Styrk demensteamet og bruk Demensomsorgens ABC i all opplæring for å sikre personsentrert omsorg. Forbedre samarbeidet med fastleger og spesialisthelsetjenesten for helhetlig oppfølging.
- Tilby veiledning og støtte til innbyggerne for planlegging av bolig i alderdommen, og være med å bidra i arbeidet rundt planlagt boligutvikling i kommunen.
- Tilpass dag- og aktivitetstilbudene slik at de gir sosialt fellesskap, struktur i hverdagen og avlastning for pårørende.
- Innfør systematiske rutiner for innhenting av tilbakemeldinger fra brukere og pårørende, og bruk disse aktivt for å forbedre kvaliteten i tjenestene.
- Involver pårørende, frivillige, lag og foreninger som ressurser i omsorgsarbeidet, og legg til rette for økt fokus på mestring og forebygging i hverdagen.
- Arbeid kontinuerlig med faglig utvikling og ledelse for å sikre høy kvalitet, god bemanning og en verdig omsorg for alle brukere.

MILJØTJENESTER

Faglig forankring og kommunens plikter

Miljøtjenesten er for personer med medfødt eller tidlig ervervet funksjonsnedsettelse som har behov for langvarige, koordinerte tjenester og habilitering.

Formålet med tjenesten er at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse sammen med andre.

Gode, faglig forsvarlige tjenester bidrar til trygghet, deltakelse, livskvalitet, funksjons- og mestringsevne, utvikling på egne premisser, læring og motivasjon.

Utviklingshemmede skal kunne bo i ordinære bomiljøer, eventuelt i tilrettelagte boenheter slik at prinsippene om normalisering og integrering ivaretas.

Arbeid og dagaktivitet er viktig for livskvalitet, personlig utvikling og psykisk helse. Utviklingshemmede har ofte i ulik grad behov for praktisk bistand og opplæring i dagliglivets gjøremål, tilrettelegging av fritid, samt bistand til ivaretagelse av egen helse.

MILJØTJENESTER

Status og utfordringer i Rødøy kommune

Rødøy har per i dag ikke en kommunalt vedtatt miljøtjeneste, men gir tilpassede tilbud til enkeltpersoner på forskjellige lokasjoner, samt kjøper tjenester fra andre kommuner. Rødøy kommune har VTA- bedriften "Rødøy Produkter" – et etablert tilrettelagt dagtilbud for mennesker med ulike funksjonsnedsettelse og utviklingshemming.

Det er planlagt å ansette fagansvarlig for miljøtjenester, med bakgrunn i et ønske om å kunne tilby gode og faglig forsvarlige tjenester i fremtiden. Det jobbes med å avdekke og kartlegge behov for ulike tilbud innenfor miljøtjenesten, samt bygge opp et fagmiljø.

Utfordringer:

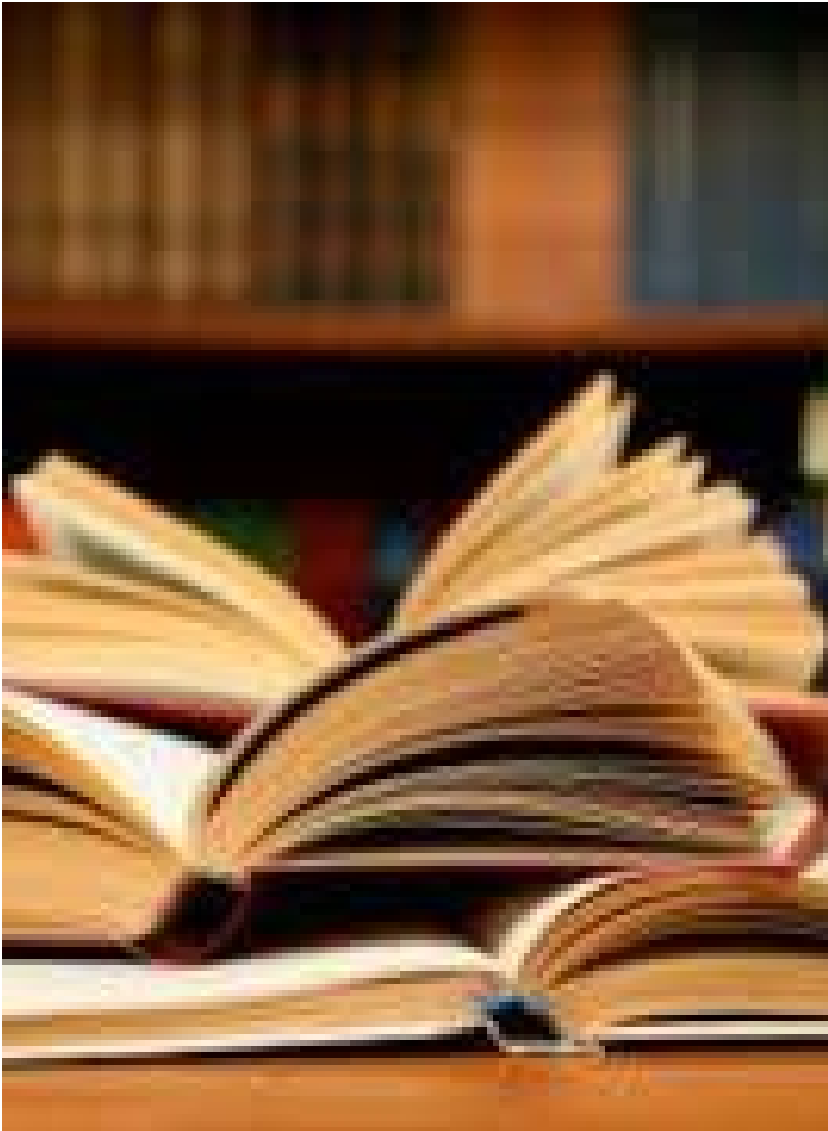
- Geografi – mange små øyer og bygdesamfunn gjør samlokalisering og reise mellom enheter utfordrende.
- Rekruttering – som en liten distriktskommune er det utfordringer med å rekruttere kvalifisert helsepersonell.
- Manglende fagkompetanse – lav andel ansatte med spesialisert kompetanse innen psykisk utviklingshemming.
- Manglende bomiljø og fagmiljø – det er ikke etablert et samlet miljø for utviklingshemmede.
- Alenearbeid – stor grad av alenearbeid grunnet spredte tjenester og manglende samorganisering.
- Manglende avlastningstilbud – ingen etablerte avlastningsbaser eller planer for privat avlastning for barn og unge med utviklingshemming

MILJØTJENESTER

Mål for planperioden

- Etablere en helhetlig miljøtjeneste i Rødøy kommune
- Utvikle et faglig forsvarlig, koordinert og tilgjengelig tjenestetilbud.
- Bygge og styrke fagmiljø
- Sikre økt kompetanse innen psykisk utviklingshemming og miljøterapeutisk arbeid.
- Legge til rette for systematisk fagutvikling og erfaringsdeling.
- Redusere omfanget av alenearbeid
- Samordne og organisere tjenestene bedre for å styrke trygghet og kvalitet i tjenesteytingen.
- Utvikle tilrettelagte bomiljø og avlastningstilbud
- Utrede behov for og etablere egnede bo- og avlastningsløsninger for personer med utviklingshemming og deres familier.
- Tilrettelegge for aktivitet, arbeid og deltakelse i lokalsamfunn
- Videreutvikle dagtilbud som Rødøy Produkter, og legge til rette for meningsfulle aktiviteter og sosial integrering.
- Styrke rekruttering og stabilitet i tjenestene
- Utvikle tiltak for å tiltrekke, beholde og videreutdanne kvalifisert personell i distriktskommunen.
- Utnytte digitale og innovative løsninger
- Utforske bruk av velferdsteknologi og digitale verktøy for å kompensere for geografiske utfordringer.

MILJØTJENESTER

Tiltak for planperioden:

- Bygging av helsehus i Jektvik – planlegging av 5 leiligheter med personalbase, tilrettelagt for personer med funksjonshemming.
- Etablering egen miljøtjeneste med tilhørende fagmiljø – ansettelse av fagansvarlig og sammenslåing av boenheter der det er hensiktsmessig, for å styrke fagmiljø og bo-tilbud.
- Kartlegging av behov – omfattende kartlegging av fremtidige behov for tjenester for barn og voksne.
- Veiledning og kompetanseheving – fokus på opplæring av eksisterende og nytt personell gjennom veiledning og kursing.
- Etablering av ansvarsgrupper – styrke det tverrfaglige samarbeidet rundt brukerne.
- Forsvarlige botilbud – sikre individuelt tilpassede botilbud basert på grundige behovsvurderinger.
- Bruk av velferdsteknologi – sikre rett til medbestemmelse og privatliv gjennom tilpassede teknologiske løsninger

LEDELSE OG MEDARBEIDERSKAP – KULTUR FOR UTVIKLING, SAMHOLD OG BÆREKRAFT

Ledelse og medarbeiderskap i Rødøy kommune skal bygge på tillit, trygghet og tydelighet. Vi står i en krevende tid, der rekruttering til helse- og omsorgstjenestene er en av de største utfordringene vi har – både nå og i årene som kommer. Dette gjelder ikke bare Rødøy, men hele landet. Derfor er det helt avgjørende at vi tar godt vare på de dyktige medarbeiderne vi har, og samtidig bygger en organisasjon som folk ønsker å være en del av – og å bli værende i.

God ledelse skal være nær, tydelig og utviklingsorientert. Våre ledere skal se og løfte frem sine medarbeidere, og delegere ansvar på en måte som gir eierskap, trygghet og mulighet for vekst. Vi skal ha en kultur for å dele kunnskap, støtte hverandre og bygge kompetanse i fellesskap. Medarbeidere skal kjenne at de har rom for å bidra med faglige perspektiver, og få oppmuntring til å tenke nytt og ta initiativ.

Å ta vare på medarbeidere handler også om å gi dem forutsigbarhet og å skape en arbeidshverdag preget av psykologisk trygghet, godt samarbeid og mening i arbeidet. Dette skal være et sted der det er trygt å si ifra, stille spørsmål og drøfte dilemmaer – og hvor det er rom for både faglig uenighet og lojalt samarbeid. Vi vet at det å stå i tjenestene over tid krever mer enn fagkompetanse alene – det krever også en følelse av tilhørighet og å være en del av noe viktig.